

Per Florén

Stora Jobbstudien Borås

Dokumentation workshop 1 fredag 2018-04-20

Uppdragsgivare:

Sammanfattning

Borås Stad har tillsammans med ett tjugotal andra kommuner bekostat en analys av framtidens arbetsmarknad med titeln **Stora Jobbstudien**. För att implementera rapportens resultat och fördjupa samtalet har Näringslivsenheten, Borås Stad tagit på sig att ordna ett tiotal workshops tillsammans med ett antal andra aktörer. Detta dokument sammanfattar resultaten av grupparbetena vid dessa workshops.

Innehållsförteckning

1	Dokumentation av gruppernas arbete	4
1.1	Hot, möjligheter och idéer till lösningar	4
1.1.1	Grupp A	4
1.1.2	Grupp B	5
1.1.3	Grupp C	6
1.1.4	Grupp D	7
1.1.5	Grupp E	8
1.2	Idévykort	9
1.3	Vykortet från framtiden år 2028	14
1.3.1	Grupp X	14
1.3.2	Grupp X	15
1.3.3	Grupp X	15
1.3.4	Grupp X	16
1.3.5	Grupp X	16

1 Dokumentation av gruppernas arbete

Under workshopen genomfördes dels ett antal grupparbeten för att generera idéer för att möta hot och ta vara på möjligheter som grupperna identifierat. I sista grupparbetet låg fokus istället på den önskade framtiden år 2028 formulerat som ett vykort från framtiden.

1.1 Hot, möjligheter och idéer till lösningar

1.1.1 Grupp A

(Bladderblocken var inte märkta med grupptillhörighet.)

Område/utmaning

Ny teknik i gammal organisation.

Hot/möjlighet

Hot: Mer administration ingen effektivisering.

Möjlighet: Bara ha system som går att lita på.

Vad göra?

Reda ut rättsläget.

Vem är bäst lämpad?

–

Område/utmaning

Sjukskrivna barn och ungdomar samt medarbetare.

Hot/möjlighet

Hot: Sjukfrånvaro, psykisk ohälsa.

Hot: Personalförsörjning

Möjlighet: Tidiga insatser, goda relationer.

Vad göra?

Attitydförändring.

Vem är bäst lämpad?

Vårdnadshavare, förskola, skola.

Område/utmaning

Grundskola – paus – Högskola

Hot/möjlighet

Hot: Nyttja inte arbetskraftstillgången

Möjlighet: Enkla Arbeten

Vad göra?

Se på arbetsuppgifterna som skall göras.

Vem är bäst lämpad?

Arbetsgivare, facklig org.

Område/utmaning

Personalförsörjning:

- Attrahera
- Behålla
- Personalomsorg => inkludering.

Hot/möjlighet

Hot: För höga krav, löneattityd, närvaroattityd.

Möjlighet: Möjliggöra att tillvarata potentiell arbetskraft.

Vad göra?

Se över arbetsuppgifter. Göra fler anställningsbara.

Vem är bäst lämpad?

–

1.1.2 Grupp B**Område/utmaning**

Tillgänglighet, attraktiv, turistiskt, infrastruktur = öka Borås attraktivitet

Framtids[å?/u?]tsikter, sysselsättning, uppväxt – bo kvar.

Hot/möjlighet

Hot: Ökade kostnader, utflyttning.

Möjlighet: Ökad inflyttning.

Vad göra?

Jobb, bostäder, fritidssysselsättning, tillgänglighet [ånglok och två vagnar ritade i kanten på rutan].

Vem är bäst lämpad?

Kommun, landsting, näringsliv, trafikverket.

Område/utmaning

Rekrytera fler kockar?

Hot/möjlighet

Hot: Klarar inte av att ge tillr.service [tillredningsservice?]

Möjlighet: God och näringsrik mat.

Vad göra?

Validering av utländska utbildningar. Göra yrkesrollen mer attraktiv.

Vem är bäst lämpad?

Arbetsgivare. Utbildningssystemet.

Område/utmaning

Fler bostäder.

Hot/möjlighet

Hot: Färre grönområden, trängsel, infrastruktur.

Möjlighet: Skatteunderlag, synergieffekter

Vad göra?

Snabbare hantering av byggärenden. Ökade resurser. Logistik och infrastruktur [litet ritat tåg igen].

Vem är bäst lämpad?

Samhällsplaneringsavdelningen, KS.

1.1.3 Grupp C**Område/utmaning**

Nya krav på organisationsanpassning.

Hot/möjlighet

Hot: Rädsla, kostnader.

Möjlighet: Affärsmöjligheter, ekonomisk vinst

Vad göra?

Öka kunskapen för att minska rädslor. Omvärldsbevakning. Höja utvecklingsindex. Skapa kommunikationsstrategier. Avsätta resurser.

Vem är bäst lämpad?

Sammansätta personer med mandat att fatta beslut från olika organisationer. [Svårläst text med grön penna.]

Område/utmaning

Mötesplatser, fler mänskliga möten, tid för varandra. Stadsodling. Back to nature.

Hot/möjlighet

Hot: Finansiering.

Möjlighet: Nya mötesplatser ökat välmående, stärker gemenskapen = färre konflikter.

Vad göra?

Avsätta platser. Digitala och fysiska [platser?].

Inventera behov av intressen och grupper.

Vem är bäst lämpad?

–

Område/utmaning

Statistik, framtidens arbetsmarknad. (Ev. Hur vi kommunicerar viktigare än vad! Nya krav. Ny lag om programmerare. Kunskaper om programmering.

Hot/möjlighet

Hot: Utbildade lärare, ont om tid, rädsla för ny teknik.

Möjlighet: Höjer kompetensen hos lärare och elever.

Vad göra?

Flexibla enheter som agera snabbt i samverkan.

Vem är bäst lämpad?

Navet, IKT

1.1.4 Grupp D**Område/utmaning**

Många orkar inte med den snabba förändringen.

Hot/möjlighet

Hot: Ökad sjukskrivning. Samhällskostnader.

Möjlighet: Motivera till omställning.

Vad göra?

Individuellt stöd. Social samvaro. Förbered med utbildning.

Vem är bäst lämpad?

Arbetsgivare. Skolan (kommunen).

Område/utmaning

Gamification.

Hot/möjlighet

Hot: Stillasittande. Social isolering (fysiskt).

Möjlighet: Bättre matchning. Mindre kompetensgap.

Vad göra?

Ställa om utbildningarna.

Vem är bäst lämpad?

Utbildningssystemet. Företag och organisationer.

Område/utmaning

Lärlingsarbete.

Hot/möjlighet

Hot: Ökad segregering. Svårt om allt kräver teoretisk utbildning.

Möjlighet: Ökad sysselsättning.

Vad göra?

Synkronisera utbildningar mot målgruppen.

Vem är bäst lämpad?

Utbildningssystemet. "Branschråd".

1.1.5 Grupp E**Område/utmaning**

Digitalisering, AI, robotar, effektivisering.

Hot/möjlighet

Hot: Trögrörliga. Anpassning minskar vilket leder till att det blir dyrt. Brist på mänsklig kontakt.

Möjlighet: Flexibel och effektiv. Rätt "man" på rätt plats. Fler i "mjuka" verksamheter.

Vad göra?

Digitalisering som hjälp vid kompetensbrist. [Ökad?] förändringsbenägenhet. Spel i undervisningen för att stimulera och utveckla.

Vem är bäst lämpad?

Gemensamt ansvar.

Område/utmaning

Psykisk ohälsa.

Hot/möjlighet

Hot: Sjukskrivningar. Arbetskrafts brist. Kostnader.

Möjlighet: –

Vad göra?

Kunskap, belyser, förebyggande arbete, nya "metoder".

Vem är bäst lämpad?

Ledningen och verksamhetsansvariga.

Område/utmaning

[Gul lapp saknas, ha trillat bort.]

Hot/möjlighet

Hot: Utanförskap, ohälsa, outnyttjade resurser, osedda, intolerans, främlingsfientlighet.

Möjlighet: –

Vad göra?

Myndigheters samverkan och informationsutbyte. Inkludering.

Vem är bäst lämpad?

Kommunen, invånare.

1.2 Idévykort**Till: Riksdag och regering**

Från: Grupp 1, Borås

Vad: Snabbare, bättre kommunikationer

Varför: Ökad attraktivitet som bostadsort, arbetsort vilket leder till en positiv spiral!

Vem: Staden som helhet.

När:

Till: Högskola, gymnasieskola och grundskola

Från: Grupp 1

Vad: Starta utbildningar inom IT, kodning, digital handel, systemprogrammering.

Varför: Omskola övertaliga personal. För att driva utvecklingen framåt.

Vem: Utbildningsväsendet.

När: I närtid.

Till: Svante Stomberg

Från: Grupp 1/Lojala medarbetare som vill staden väl

Vad: Effektiva team/avdelningar/förvaltningar. Jobba bort organisatoriska mellanrum. Modell projektstudio.

Varför: Behöver lösa frågeställningar över gränser på ett effektivt sätt. Olikheter stärker.

Vem: Ledningen i verksamheter.

När:

Till: Fack och arbetsgivare i Borås Stad

Från: Grupp 1

Vad: Inkludera fler på arbetsmarknaden genom att se över kompetenskraven på olika arbetsuppgifter.

Varför: Möjliggöra och tillvarata potentiell arbetskraft.

Vem: Invandrare, ungdomar, personer med funktionsvariationer, sjukskrivna.

När: Nu

Till: IT-strateger

Från: Grupp 1/Chefer och medarbetare

Vad: Pålitlig och användarvänlig teknik.

Varför: Minska resursslöseri, antal medarbetare, tid för medarbetare. Ökad effektivitet.

Vem: För anställda och brukare.

När: Nu

Till: Riksdag, regering och Borås Stad

Från: Grupp 1/Medborgare i Borås

Vad: Värna vår matförsörjning

Varför: Överlevnad. Låg försörjningsgrad vid problem/strul.

Vem: Boråsarna

När: NU – bråttom

Till: Borås kommun och Högskolan i Borås

Från: Grupp 2

Vad: Tydliggöra och visa oss innovation, utvecklingsföretag och organisation.

Varför: Se Borås som en möjligheternas stad.

Vem:

När:

Till: Borås Stad

Från: Grupp 2

Vad: All offentlig organisation skall se över sin värdegrund och se till att det är den som kommuniceras. Från 1:a mötet med arbetsplatsen, alla detaljer...

Varför: Skapa trovärdighet och bli en attraktiv arbetsplats.

Vem:

När:

Till: Borås Stad och Länsstyrelsen

Från: Grupp 2

Vad: Fler spännande innovationer kring bostäder och boende inklusive alternativa boendeformer.

Varför: Attrahera många olika grupper.

Vem:

När:

Till: Borås Stad

Från: Grupp 2

Vad: Vi behöver bli fler! Attrahera fler att bli boråsare genom många kanaler och jobba på trovärdighet.

Varför: Större flexibilitet, mångfacetterad arbetsmarknad. Vi behöver bli fler!

Vem:

När:

Till: Hälso- och sjukvård

Från: Grupp 2

Vad: Psykologkompetens på vårdcentraler

Varför: Ökad stress och psykisk ohälsa.

Vem:

När: Omgående.

Till: Skolan och utbildningssektorn

Från: Grupp 2

Vad: Mer programmering

Varför: Möta framtidens behov, omställning.

Vem: Navet och IKT-ansvarige gör det – utbildningen.

När: Ht 2018

Till: Borås Stad

Från: Grupp 2

Vad: Många fler mötesplatser öppna för framtidsmöten. Många olika intressegrupper (nördar).

Varför: Människor möts, färre konflikter, fler konstruktiva lösningar på utmaningar. Fler flyttar hit.

Vem: Många olika organisationer.

När:

Till: Näringslivsenheten

Från: Grupp 2

Vad: Kommunikationsstrategi. Framtidens arbetsmarknad. Mer statistik över Borås för att förstå omvärlden.

Varför: Öka förståelsen och ha mer "kött på benen".

Vem: Relevanta organisationer.

När: Omgående.

Till: Borås Stad, VGR, Polisen m. fl.

Från: Grupp 3

Vad: Att gå från organisation till organisering.

Varför: För att ha den vi är till för i fokus.

Vem: Staden och berörda myndigheter.

När:

Till: Riksdag/regering, Utbildningsanordnare

Från: Grupp 3

Vad: Skapa medvetenhet om framtida arbetsmarknad när det gäller brist, överskott och digitalisering. Studievägledning mot arbete. Styr arbetet mot behoven.

Varför: Vi klarar inte att bemanna företag och organisationer i framtiden.

Vem: Regering, studievägledare.

När:

Till: Högskolan i Borås samt Borås Stad

Från: Grupp 3

Vad: Få polishögskola till Borås.

Varför: Öka tryggheten som är en viktig bosättningsfaktor.

Vem: Borås Stad, Svante Stomberg, Högskolan i Borås

När:

Till: Borås Stad

Från: Grupp 3

Vad: Förstärka Borås image med flera aktiviteter, hotell, boende, levande stadskärna, bygga runt Viskan. Avveckla Knalleland. Bättre marknadsföring av stadens positiva utbud.

Varför: Locka fler personer och familjer att komma till Borås samt att bosätta sig i Borås.

Vem: Samhällsplanering och kommunikation.

När:

Till: Riksdag och regering

Från: Grupp 4

Vad: Att motverka segregationen i samhället.

Varför: För att fler skall inkluderas i samhället. För allas bästa, välfärden och folkhälsan.

Vem: Borås Stad, kommunerna.

När: Snarast!

Till: Regering

Från: Grupp 4

Vad: Ge bra förutsättningar för att dra nytta av digitaliseringen.

Varför: För att underlätta och inte komplicera de digitala verktygen. Frigöra tid så att kompetensen tas till vara på.

Vem: Systemutvecklare och utbildare för systemen.

När: Snarast

Till: Föräldrarna

Från: Grupp 4

Vad: 100 % behöriga lärare

Varför: För att höja kompetensen för både lärare och elever. Ge de bästa förutsättningarna för kommande generationer så att de blir redo att ta över "stafettpippen".

Vem: Högskola, universitet, skolor

När: Snarast

Till: Borås Stad

Från: Grupp 4

Vad: Borås Stad ska aktivt arbeta för den "kommunala lyckan", dvs en kommunal nollvision mot ohälsa för de som bor, arbetar, studerar och besöker staden.

Varför: För allas trygghet och välbefinnande. Minskar den psykiska ohälsan.

Vem: Kommunfullmäktige

När: Snarast

Till: Ulf Olsson, KS

Från: Grupp 5

Vad: Upprätta branschråd för följande branscher: turism, IT, USK och andra svårrekryterade områden. (Jämför branschråden i Skaraborg.)

Varför: För att fylla bristyrken med relevant kompetens.

Vem: Arbetsgivare, fack, utbildningssystemet, arbetskraften

När:

Till: Kommunstyrelsen, Tina Lundell och Pär Arvidsson Fäldt

Från: Grupp 5

Vad: Ställ o utbildningarna och gör dem genom "gamification" (eller spelifiering) mer intressanta och effektiva.

Varför: Locka personer till yrkesområden de kanske inte ens kände till. Öka utbildningens möjligheter för personer m koncentrationssvårigheter.

Vem:

När: Så fort som möjligt.

Till: Branschrådet för restaurang och storkök

Från: Grupp 5

Vad: Rekrytera fler kockar?

Varför: Det är ett bristyrke. För att kunna servera god och näringsriktig mat till stadens invånare och besökare.

Vem: Stadens invånare och besökare

När: När branschråden har bildats. (Se annat idé-kort.)

1.3 Vykortet från framtiden år 2028

1.3.1 Grupp X

Kära Lotta!

Vi vill gärna beskriva för dig hur Borås ser ut idag, 20:e april 2028.

- Alla inkluderas, inget utanförskap!
- Vi har Sveriges bästa skola och universitet och alla vill hit!
- Vår stad är extra vacker med många platser för rekreation och möten.

- Vi har unika möjligheter att "bo på landet" i stan.
- Götalandsbanan är klar, inpendlingen från Stockholm och Göteborg är stor.
- Vi utbildar rätt mängd lärare med vårt nya system.

Hörnstenar till vår framgång

- Vi river murar och samverkar med olika aktörer.
- Lärarsystemet: Alla som läser till lärare får "lärarlön" istället för lån.

1.3.2 Grupp X

Här finns hög livskvalité:

- En god barnomsorg med kvalificerad personal och små barngrupper.
- I skolan är det inkluderande och trygg miljö med väl utbildade pedagoger som ser till den enskilde elevens behov.
- Det finns gott om jobb och goda utvecklingsmöjligheter.
- Arbetsmarknaden är inkluderande och tar tillvara individernas kunskaper och kompetens.
- Staden präglas av ett gott samhällsentreprenörskap med bra samarbetet mellan akademi, näringsliv och offentlig verksamhet.
- Trygg och varierande boendemiljö som präglas av närhet till service, infrastruktur och stort kulturellt utbud.
- Borås har många besökare som njuter och upplever nya sidor av staden samt blir positivt överraskade.
- Trygg och värdig äldreomsorg med valfrihet inom boende och service. Man får den vård och omsorg man har behov av.

Hörnstenar till vår framgång

- God framförhållning med insikt vad för utmaningar vi står inför.
- God dialog mellan parterna om utmaningar framåt.
- En välskött och god ekonomi.
- Gemensamt engagemang. Dialog med kommuninnevånarna.
- Öppnande och inkluderande samhällsklimat där alla har en plats.

1.3.3 Grupp X

Kära Petronella!

Vi har äntligen lyckats nå 0% i sjukfrånvaro det senaste kvartalet. Arbetslösheten är på rekordlåga 3,3 %. Dessutom hörde jag från grundskoleförvaltningen att det numera enbart finns behöriga lärare

Det nya supersnabba tåget bidrar till att göteborgarna väljer det attraktiva arbetslivet i Borås. Digitaliseringen har gjort att vi kan fokusera på den sociala kompetensen.

Så du har mycket att se fram emot! :-)

P.S.

Vi har nu "kommunal lycka!"

D.S.

Hörnstenar till vår framgång

- Vi har fått förutsättningar för en god arbetsmiljö genom att se medarbetarna.
- Vi har arbetsanpassade utbildningar.
- Det har ställts högre krav och läraryrket har fått högre status. Genom digitaliseringen används nu tiden rätt.
- Det har nätverkats med lärosäten runt om i Europa.
- Samarbetet med näringslivet har möjliggjort bättre kommunikationer.

1.3.4 Grupp X

Till Svante Stomberg, Stugan

Hej Svante!

Kan du tänka dig! Vi har full sysselsättning i Borås idag. Trots att alla vill bo i Borås så har alla bostad ändå.

Vi har vunnit pris både för social och ekologisk hållbarhet. Ekonomin är därför förstås mycket god. Och tågfrågan löstes!

Arbetsmarknaden är mycket flexibel och vi är trygga med att vi kommer kunna möta framtida utmaningar när de dyker upp!

Hörnstenar till vår framgång

- Starkt ledarskap.
- Mycket god samverkan mellan näringsliv och kommun.
- Omställning av utbildningarna.
- Boråsarna och anställdas initiativförmåga.

1.3.5 Grupp X

Nu ligger vi äntligen i fas med kompetensförsörjningsplanen för staden.

Den gamla AFS:en OSA har äntligen fått genomslag och sjukfrånvaron är nollad senaste månaden.

Oegentligheter på arbetet har försvunnit.

Hörnstenar till vår framgång

- Dialogforum
- Ledarskapet